

Genoveva Billar Eleizpuru

*Eibar, Gipuzkoa
(1907)*

Aurkibidea

Biografia

San Joan erreka izalde baserrian jaio zen 1907an, Bergaran. Bost bat urterekin, Elgetako Egoetxeaga baserrira joan zen bizitzera. Eibarrera ezkondu zen eta bertan eman ditu azken 78 urteak. Harategian egin zuen lan 40 urtez. Hala ere, Elgeta ez du ahaztu.

Zintak

EIB-020

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Mendicute, Josu
- **Data:** 2007-11-20
- **Iraupena:** 38 min

- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Etxeberria, Idoia

Pasarteak

1. Aitona, ehiztaria

- **Erref:** EIB-020/005
- **Iraupena:** 0:01:37. **Hasi:** 00:02:19. **Bukatu:** 00:03:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Erbiak hartzen zituen aitonak, larrua kendu eta operitu egiten zuten. Anaiak, Juan eta Raimundo. Amandrea ere etxean bizi zen.

2. Eskolara ordu erdi oinez

- **Erref:** EIB-020/007
- **Iraupena:** 0:01:12. **Hasi:** 00:04:18. **Bukatu:** 00:05:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Eskolara zazpi-zortzi urterekin hasi zen joaten, ordu erdiko bidea zegoelako baserritik Elgetara. Bazkaria eramaten zuten, Martintxonekoan jateko, tabernan.

3. Elgetako eskolako oroitzapenak

- **Erref:** EIB-020/009
- **Iraupena:** 0:00:35. **Hasi:** 00:05:50. **Bukatu:** 00:06:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Eskolan zatiketak egiten ikasi zuen, eta problemetara iristean utzi zuen. Elgetan zegoen eskola.

4. Mutilek ikastetxea, neskek eskola

- **Erref:** EIB-020/011
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:06:44. **Bukatu:** 00:08:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak

Laburpena:

Elgetako umeentzat, mutikoentzat, "amerikanoak" jarri zuen eskola. Fraideek. Beste herrietan ez zegoen artean halakorik. Neskek bi maistra zituzten, ama-alabak.

5. Bilbora, erdara ikastera

- **Erref:** EIB-020/013
- **Iraupena:** 0:02:07. **Hasi:** 00:08:31. **Bukatu:** 00:10:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Euskara » Euskararen egoera
- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Lanbideak » Neskameak

Laburpena:

Mutilek beraien ikastetxea zuten, eta neskek eskola bakarrik. Euskaraz egiten zuten dena, irakasleek ere bai. Elgetan inork ez zekien erdaraz. Bilbora eraman zuten erdaraz ikastera; Bilboko batzuek Elgetan "beraneatzen" zuten, eta urtebeterako joan zen haiekin. Baina bi urte egin zituen han. Etxeko lanak egiten zituen.

6. Ardizain

- **Erref:** EIB-020/015
- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 00:10:50. **Bukatu:** 00:12:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserria » Baserriko lanak » Artzaintza
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

<p>Baserrian, etxeko lanak egiteaz aparte, ardizain ere ibiltzen zen. Aitak eguzkiari begira ordua nola jakin esaten zion. Merienda poltsatxoan. Etxean, lapikotxo batean izaten zuen bazkaria. 100 ardi ere izaten zituzten batzuetan.</p>

7. Ganadua eta ardiak

- **Erref:** EIB-020/016
- **Iraupena:** 0:01:21. **Hasi:** 00:12:56. **Bukatu:** 00:14:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Familia txikia ziren, eta kortan behiak zituzten. Anaia gazteenak ebanista ofizioa ikasi zuen, eta Bilbon egiten zuen lana. Bestea baserrian geratu zen, ganadua gobernatzeko, eta bera ardiak zaintzen ibiltzen zen.

8. Tratuarekin Eibarrera

- **Erref:** EIB-020/019
- **Iraupena:** 0:02:46. **Hasi:** 00:15:14. **Bukatu:** 00:18:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

Elgetan igandetan erromeria egiten zen, eta hara joaten ziren. Larunbatetan Eibarrera joaten ziren tratuarekin, etxeko gauzak saltzera, plazara. Ama joaten zen normalean. Plaza non zegoen. Plazara 16-17 urterekin joaten zen. Larunbatetan jende asko egoten zen, baina egunero ez. Astoarekin joaten zen Eibarrera.

9. Oinez eta astoarekin

- **Erref:** EIB-020/022
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:18:38. **Bukatu:** 00:20:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » San Juan
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak
- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Aisia » Jai-giroa » Beste toki batzuetara jaietara

Laburpena:

Elgetatik baserriar asko joaten zen Eibarrera, batzuk esnearekin egunero ere bai. Nor bere aldetik. Autobusa jarri zutenean ere astoarekin joaten jarraitu zuten. San Juanetan ere oinez, eta baita Arrate Egunean ere. Gauez buelta; ilargia eta farolak zituzten argi egiten. Lagunekin. Bi bizitzako baserría zen.

10. Plazako erromeria

- **Erref:** EIB-020/025
- **Iraupena:** 0:00:21. **Hasi:** 00:21:36. **Bukatu:** 00:21:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Danbolina, filarmonika, panderoa... jotzen zituzten, eta erromeria egiten zen Elgetako plazan.

11. Beti ematen

- **Erref:** EIB-020/027
- **Iraupena:** 0:01:54. **Hasi:** 00:22:12. **Bukatu:** 00:24:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Jende guztiarekin ona izan dela dio, horregatik iritsi dela 100 urtera. Hozkailurik ez zegoen. Beti zerbait ematen zebilen, eta zerua irabazita zuela esaten zion senarrak.

12. Senarra nola ezagutu zuen

- **Erref:** EIB-020/029
- **Iraupena:** 0:05:17. **Hasi:** 00:24:24. **Bukatu:** 00:29:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Beste toki batzuetara jaietara
- Lanbideak » Sastreak, jostunak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:

<p>Senarra nola ezagutu zuen, Bergarako Pazkoetan. Nobia zeukan hark, eta berak ere bai. Esperantzarik ez zion eman, baina berriro elkartu ziren, bera libre zegoela. Familia zuen Eibarren, eta josten ikastera joan zen izebaren etxera; aurretik, Elgetan ibilia zen josten. Modista batekin ibili zen Eibarren. Etxetik egiten zuen lana. Astebeterako joan zen Eibarrera, arropak egitera. Sukaldean ere ikasi zuen Hotel Julianen. Lagunak zituen Eibarren, eta inauterietan frontoira joan ziren. Hantxe ikusi zuen senarra izango zena. Abrigoak nola utzi zituzten, dantza egiteko. Etxera lagundu zion eta hala hasi ziren.</p>

13. Eibarren, harategian lanean

- **Erref:** EIB-020/030
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:29:41. **Bukatu:** 00:31:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserría » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- Lanbideak » Sastreak, jostunak
- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

<p>Josten ikasi zuen, eta bere kontu jarri nahi zuen. Senarrak harategia hartu eta berriztu egin zuen. Txerri hiltzen zutenean, nola egiten zuen ihes, eta ez zuela harategirako balioko uste zuela. Proba egin zuen, eta horretan ibili da.</p>

14. Harategiko lana

- **Erref:** EIB-020/032
- **Iraupena:** 0:02:19. **Hasi:** 00:32:11. **Bukatu:** 00:34:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

<p>40 urte egin zituen harategian lanean. Ganadua baserrietatik ekartzen zuten, zuzenean. Senarrak ondo ezagutzen zituen inguruak; ona zen tratuan, baina ez harategian egoteko. Mutil bat eta neska bat egon ziren, lanean. Odolosteak nola egiten zituzten, oreganoarekin. Elizatik ere hartzen zen usaina. Baserrian ikasi zuen.</p>

15. Gabonetan, txerri-hiltzea

- **Erref:** EIB-020/033
- **Iraupena:** 0:00:18. **Hasi:** 00:34:30. **Bukatu:** 00:34:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

Laburpena:

<p>Gabonetan, txerria hiltzen zuten etxean. Odolosteak eta txorizoak egiten zituzten.</p>

16. Gabonetako bazkaria

- **Erref:** EIB-020/035
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 00:35:16. **Bukatu:** 00:36:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

Laburpena:

<p>Bakailaoa jartzen zuen amandreak Gabonetan; gero, amak. Aitak txerria hiltzen zuen, eta txerri-txuletak ebakitzen zituen. Entremesik ez zen jartzen. Olio-azak aurretik. Eta ondoren intxaur-saltsa eta konponta, eta kafea.</p>

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com